

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2005/60/EY,

annettu 26 päivänä lokakuuta 2005,

rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen sekä 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽²⁾

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Suuret rikollisesta toiminnasta peräisin olevan rahan virrat voivat vahingoittaa rahoitusalan vakautta ja mainetta ja uhata yhteismarkkinoita, ja terrorismi järkyttää koko yhteiskuntamme perustuksia. Rikosoikeudellisen lähestymistavan lisäksi myös rahoitusjärjestelmän kautta toteutettavat ennaltaehkäisevät toimet voivat olla tuloksekkaita.
- (2) Luotto- ja rahoituslaitosten luotettavuus, koskemattomuus ja vakaus sekä koko rahoitusjärjestelmän uskottavuus voivat vakavasti vaarantua rikollisten ja niiden yhteistyökumppanien pyrkimyksistä joko peittää rikollisuudesta saadun hyödyn alkuperä tai ohjata alkuperältään laillisia tai laittomia varoja terrorismin rahoitukseen. Yhteisön toiminta tällä alalla on tarpeen sen välttämiseksi, että jäsenvaltiot toteuttavat sisämarkkinoiden toiminnan sekä oikeusvaltion periaatteen ja Euroopan yleisen järjestyksen perusteiden kannalta soveltumattomia toimenpiteitä rahoitusjärjestelmiensä suojaamiseksi.
- (3) Helpottaakseen rikollista toimintaansa rahanpesijät ja terrorismin rahoittajat voivat yrittää hyötyä yhtenäisen rahoitusalueeseen liittyvästä pääomanliikkeiden ja rahoituspalvelujen tarjoamisen vapaudesta, jos yhteisön tasolla ei toteuteta tiettyjä yhteensovitustoimenpiteitä.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 11. toukokuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EUVL C 40, 17.2.2005, s. 9.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 26. toukokuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, annettu 19. syyskuuta 2005.

(4) Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/308/ETY ⁽⁴⁾ pyrittiin vastamaan näihin rahanpesua koskeviin huolenaiheisiin. Siinä edellytettiin, että jäsenvaltiot kieltävät rahanpesun ja velvoittavat luottolaitoksista ja monista muista rahoituslaitoksista muodostuvaa rahoitusalaan tunnistamaan asiakkaansa, säilyttämään asianmukaiset tiedot, ottamaan käyttöön sisäisiä menettelyjä henkilökunnan kouluttamiseksi ja rahanpesun ehkäisemiseksi sekä ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille kaikista rahanpesuun viittaavista seikoista.

(5) Rahanpesun ja terrorismin rahoitus hoidetaan usein kansainvälisellä tasolla. Yksinomaan kansallisen tason tai jopa yhteisön tason toimien vaikutukset olisivat erittäin rajallisia, jos näissä toimissa ei oteta huomioon kansainvälistä yhteensovittamista ja yhteistyötä. Kaikkien tällä alalla toteutettujen yhteisön toimenpiteiden olisi sen vuoksi oltava yhteensopivia muiden kansainvälisissä yhteyksissä toteutettujen toimenpiteiden kanssa. Yhteisön toiminnassa olisi edelleen otettava erityisesti huomioon rahanpesun vastaiset suositukset, jotka rahoitusalan toimintaryhmä (Financial Action Task Force, jäljempänä "FATF") on antanut. FATF on johtava rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastainen kansainvälinen yhteistyöelin. Koska FATF:n suosituksia tarkistettiin ja laajennettiin tuntuvasti vuonna 2003, tämä direktiivi olisi saatettava näiden uusien kansainvälisten sääntöjen mukaiseksi.

(6) Palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) mukaan jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen julkisen moraalin suojelemiseksi ja petosten estämiseksi sekä varotoimenpiteitä muun muassa rahoitusjärjestelmän vakauden ja koskemattomuuden turvaamiseksi.

(7) Vaikka rahanpesun määritelmä rajattiin alun perin huumausainerikoksiin, viime vuosina määritelmää on pyritty laajentamaan siten, että se kattaa useammantyyppisiä esirikoksia. Esirikosten joukon laajentaminen helpottaa epäilyttävistä liiketoimista ilmoittamista ja tämän alan kansainvälistä yhteistyötä. Tästä syystä vakavan rikoksen määritelmä olisi yhdenmukaistettava rahanpesusta, rikoksentekevälineistä ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittamisestä, jäädyttämisestä, takavarikoimisesta ja menetetyksi tuomitsemisesta 26 päivänä kesäkuuta 2001 tehdystä neuvoston päätöksestä 2001/500/YOS ⁽⁵⁾ esitetyn määritelmän kanssa.

⁽⁴⁾ EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/97/EY (EYVL L 344, 28.12.2001, s. 76).

⁽⁵⁾ EYVL L 182, 5.7.2001, s. 1.

- (8) Lisäksi rahoitusjärjestelmän väärinkäyttö rikollisuudesta saatujen tai jopa laillista alkuperää olevien varojen kana-voimiseksi terrorismiin on selvä riski rahoitusjärjestelmän lahjomattomuudelle, moitteettomalle toiminnalle, maineelle ja vakaudelle. Tämän vuoksi tämän direktiivin ennaltaehkäisevien toimenpiteiden olisi ulotuttava kattamaan rikoksista saatujen varojen manipuloinnin lisäksi laillista alkuperää olevien varojen tai omaisuuden keräämisen terrorismia varten.
- (9) Vaikka direktiivissä 91/308/ETY säädettiin asiakkaan tunnistamisvelvollisuudesta, se sisälsi suhteellisen vähän säännöksiä tätä koskevien menettelyjen yksityiskohdista. Koska tällä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisen toiminnan vaiheella on ratkaiseva merkitys, olisi syytä antaa uusien kansainvälisten sääntöjen mukaisesti yksityiskohtaisempia säännöksiä, jotka koskevat asiakkaan sekä todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistamista. Tätä varten olisi olennaisen tärkeää määritellä täsmällisesti "todellisen omistajan ja edunsaajan" käsite. Tapauksissa, joissa oikeushenkilön tai oikeudellisen järjestelyn, kuten säätiön tai huolto-omaisuuden (trust) yksittäiset edunsaajat ovat vielä määrittelemättä ja joissa on siksi mahdotonta määritellä yksittäistä henkilöä todelliseksi omistajaksi ja edunsaajaksi, riittää, että määritellään henkilöryhmä, jonka on tarkoitus olla säätiön tai huolto-omaisuuden (trust) edunsaaja. Tämän vaatimuksen ei pitäisi sisältää kyseiseen henkilöryhmään kuuluvien henkilöiden tunnistamista.
- (10) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden olisi direktiivin säännösten mukaisesti tunnistettava ja todennettava todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyys. Olisi oltava näiden laitosten ja henkilöiden päätettävissä, käyttävätkö ne tämän vaatimuksen täyttämiseen yleisiä tiedostoja todellisten omistajien ja edunsaajien henkilöllisyydestä, pyytävätkö ne kyseisen tiedon asiakkailtaan vai hankkivatko ne tiedon muuten, ottaen huomioon, että tällaisten asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden laajuus on suhteessa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiin, joka riippuu asiakkaasta, liikesuhteesta, tuotteesta tai liiketoimesta.
- (11) Luottosopimuksia, joissa luottotiliä käytetään ainoastaan luoton hoitamiseen ja luoton takaisinmaksu tapahtuu tililtä, joka on avattu asiakkaan nimellä tämän direktiivin 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdan soveltamisalaan kuuluvassa luottolaitoksessa, olisi yleensä ottaen pidettävä esimerkkinä vähäriskisistä liiketoimista.
- (12) Jos oikeussubjektin tai oikeudellisen järjestelyn varojen antajilla on merkittävä valta määrätä varojen käytöstä, heidät olisi määriteltävä todellisiksi omistajiksi ja edunsaajiksi.
- (13) Kattavasti valvottujen rahoitusalan tukkumarkkinoiden kansainvälisesti tunnustettuna piirteenä on, että huolto-omaisuus (trust) -suhteita käytetään laajalti kaupallisissa tuotteissa. Velvollisuus tunnistaa todellinen omistaja ja edunsaaja ei synny pelkästään siitä seikasta, että tässä yksittäistapauksessa on kyse huolto-omaisuus (trust) -suhteesta.
- (14) Tätä direktiiviä olisi sovellettava myös sen soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden toimintaan Inter-netissä.
- (15) Koska rahoitusalan valvonnan tiukentuminen on pakottanut rahanpesijat ja terrorismin rahoittajat etsimään vaihtoehtoisia menetelmiä rikoksen tuottaman hyödyn alkuperän salaamiseksi ja koska tällaisia kanavia voidaan käyttää terrorismin rahoitukseen, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä velvollisuuksia olisi laajennettava henkivakuutusdustajiin sekä huolto-omaisuus- (trust) ja yrityspalvelujen tuottajiin.
- (16) Sellaisten itsenäisten kokonaisuuksien, joita koskevat vakuutusyrityksen oikeudelliset velvollisuudet ja joihin jo sen johdosta sovelletaan tätä direktiiviä ei tulisi sisältyä vakuutusdustajina tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien ryhmään.
- (17) Toimiminen yrityksen johtajana tai yhtiöoikeudellisesti vastuullisena henkilönä (company secretary) ei sinänsä tee henkilöstä huolto-omaisuus- (trust) ja yrityspalvelujen tuottajaa. Tästä syystä määritelmä kattaa vain sellaiset henkilöt, jotka liiketoimintaa harjoittaessaan toimivat yrityksen johtajana tai yhtiöoikeudellisesti vastuullisena henkilönä (company secretary) kolmannen osapuolen puolesta.
- (18) Merkittävien käteismaksujen käyttö on toistuvasti osoittautunut alttiiksi rahanpesulle ja terrorismin rahoittamiselle. Tämän johdosta niissä jäsenvaltioissa, joissa sallitaan vahvistettua enimmäismäärää suuremmat käteismaksut, olisi kaikkien liiketoimintana tavarakauppaa käyvien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden käteismaksuja vastaanottaessaan kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan. Arvokkaiden tavaroiden kuten jalokivien ja -metallien tai taideteosten jälleenmyyjät sekä huutokaupanpitäjät kuuluvat aina tämän direktiivin soveltamisalaan, jos niille suoritettu käteismaksu on vähintään 15 000 euroa. Jotta voitaisiin tehokkaasti varmistaa, että tämä mahdollisesti laaja joukko henkilöitä ja laitoksia noudattaa tätä direktiiviä, jäsenvaltiot voivat riskiin perustuvan valvonnan periaatteen mukaisesti keskittyä valvonnassaan erityisesti sellaisiin tavarakauppaa käyviin luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, jotka ovat alttiita suhteellisen suurelle rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riskille. Ottaen huomioon eri jäsenvaltioissa valitsevan tilanteen erot jäsenvaltiot voivat päättää antaa ankarampia säännöksiä voidakseen asianmukaisesti vastata suuriin käteismaksuihin sisältyviin riskeihin.

- (19) Direktiivillä 91/308/ETY notaarit ja itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat saatettiin rahanpesun vastaisen yhteisön järjestelyn soveltamisalaan. Tämä soveltamisalan kattavuus olisi säilytettävä tässä direktiivissä. Nämä jäsenvaltioiden määrittelemät lakimiesammattien harjoittajat kuuluvat tämän direktiivin säännösten piiriin hoitaessaan sellaisia rahoitus- tai yritystoimintaan liittyviä liiketoimia, mukaan luettuna veroneuvonta, joihin liittyy suurin riski siitä, että mainittujen lakimiesammattien harjoittajien palveluja käytetään väärin rikollisen toiminnan tuottaman hyödyn pesemiseksi tai terrorismin rahoittamiseksi.
- (20) Jos oikeudellisesti tunnustetut ja oikeudellisen valvonnan kohteena olevat lainopillista neuvontaa antavat itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat, kuten lakimiehet, selvittävät asiakkaan oikeudellista asemaa tai edustavat asiakasta oikeudenkäynneissä, ei olisi asianmukaista, että nämä lakimiesammattien harjoittajat veloitettaisiin tällöin tässä direktiivissä ilmoittamaan rahanpesua tai terrorismin rahoittamista koskevista epäilyksistään. Tietojen ilmoittamisvelvollisuuden suhteen on oltava poikkeus niiden tietojen osalta, jotka on saatu ennen oikeuskäsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen taikka selvitettyä asiakkaan oikeudellista asemaa. Tämän vuoksi lainopillisen neuvonnan on edelleen kuuluttava salassapitovelvollisuuden piiriin lukuun ottamatta tapauksia, joissa oikeudellinen avustaja on osallisena rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen liittyvässä toiminnassa, lainopillista neuvontaa annetaan rahanpesua tai terrorismin rahoittamista varten tai lakimies tietää, että hänen asiakkaansa hakee lainopillista neuvontaa rahanpesua tai terrorismin rahoittamista varten.
- (21) Kaikkien tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien ammatinharjoittajien tarjoamia suoraan verrattavissa olevia palveluja olisi kohdeltava samalla tavoin. Jotta ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä Euroopan yleissopimuksessa ja Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa määrättyjen oikeuksien noudattaminen voitaisiin turvata, tämän direktiivin mukaisen ilmoitusvelvollisuuden piiriin eivät saisi kuulua sellaiset tiedot, jotka tilintarkastajat, ulkopuoliset kirjanpitäjät ja veroneuvojat, jotka joissakin jäsenvaltioissa voivat puolustaa tai edustaa asiakasta oikeuskäsittelyssä tai selvittää asiakkaan oikeudellista asemaa, saavat näitä tehtäviä suorittaessaan.
- (22) Olisi otettava huomioon, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski ei ole kaikissa tilanteissa yhtä suuri. Riskiin perustuvan lähestymistavan mukaisesti yhteisön lainsäädäntöön olisi lisättävä periaate, jonka mukaan yksinkertaistettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus sallitaan tietyissä tilanteissa.
- (23) Notaarien tai muiden itsenäisten lakimiesammattien harjoittajien hoitamien asiakasvaratilien todellisten omistajien ja edunsaajien tunnistamista koskevan poikkeuksen ei pitäisi vaikuttaa niihin velvollisuuksiin, joita notaareilla tai muilla itsenäisten lakimiesammattien harjoittajilla on tämän direktiivin nojalla. Näihin kuuluu notaarien ja muiden itsenäisten lakimiesammattien harjoittajien velvollisuus itse tunnistaa hoitamiensa asiakasvaratilien todelliset omistajat ja edunsaajat.
- (24) Yhteisön lainsäädännössä olisi vastaavasti otettava huomioon, että eräissä tilanteissa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on suurempi. Vaikka kaikkien asiakkaiden henkilöllisyys ja liiketoimintaprofiili olisi selvítettävä, eräissä tapauksissa edellytetään erityisen perusteellisia menettelyjä asiakkaan tunnistamiseksi ja henkilöllisyyden todentamiseksi.
- (25) Tämä koskee erityisesti liikesuhteita sellaisten henkilöiden kanssa, jotka ovat tai ovat aikaisemmin olleet merkittävässä julkisessa tehtävässä ja erityisesti jotka ovat lähtöisin maista, joissa lahjonta on laajalle levinnyttä. Tällaiset liikesuhteet voivat aiheuttaa rahoitusosalalle varsinkin tuntuja maineeseen liittyviä ja/tai oikeudellisia riskejä. Lahjonnan vastaisen kansainvälisen toiminnan vuoksi on myös perusteltua kiinnittää tehostettua huomiota tällaisiin tapauksiin sekä soveltaa tavanomaista asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä kotimaisiin poliittisesti vaikutusvaltaisiin henkilöihin tai soveltaa tehostettua asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa asuviin poliittisesti vaikutusvaltaisiin henkilöihin.
- (26) Ylemmän johdon hyväksynnän saamisen ennen liikesuhteiden luomista ei pitäisi edellyttää johtokunnan vaan suoraan hyväksyntää pyytävän henkilön yläpuolella olevan hierarkiatason hyväksynnän saamista.
- (27) Jotta voidaan välttää moninkertaiset asiakkaan tunnistamista koskevat menettelyt, jotka johtaisivat viivästyksiin ja tehostomuuteen kansainvälisessä liiketoiminnassa, sopivia suojatoimia soveltaen olisi sallittava liikesuhteiden aloittaminen sellaisten asiakkaiden kanssa, joiden tunnistaminen on suoritettu muualla. Tapauksissa, joissa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva laitos tai henkilö antaa tunnistamisen kolmannen osapuolen tehtäväksi, säilyy lopullinen vastuu asiakkaan tuntemisvelvollisuuden mukaisesta menettelystä laitoksella tai henkilöllä, jolle asiakas on esitelty. Kolmannella osapuolella tai esittelijällä on myös oma vastuunsa kaikista direktiivin vaatimuksista sikäli kuin hänellä on tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva suhde asiakkaaseen, mukaan lukien velvollisuus ilmoittaa epäilyttävistä liike-toimista ja säilyttää tietoja.

- (28) Kun on kyse sopimukseen perustuvasta asiamiessuh- teesta tai ulkoistamisesta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten tai henkilöiden ja tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomien ulkopuolisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden välillä, kaikki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaiset näiden asiamiesten tai ulkoistamispalveluiden tarjoajien velvollisuudet osana direktiivin soveltamisalaan kuuluvia laitoksia tai henkilöitä voivat johtua vain sopimuksesta eivätkä tästä direktiivistä. Velvollisuuden noudattaa tätä direktiiviä olisi säilyttävä sen soveltamisalaan kuuluvalla laitoksella tai henkilöllä.
- (29) Epäilyttävistä liiketoimista olisi ilmoitettava rahanpesun selvittelykeskukselle, joka toimii kansallisena keskuksena, joka vastaanottaa, analysoi ja jakaa toimivaltaisille viranomaisille ilmoituksia epäilyttävistä liiketoimista sekä muuta tietoa mahdollisesta rahanpesusta tai terrorismin rahoituksesta. Tämän ei olisi edellytettävä jäsenvaltioilta muutoksia niiden nykyisiin ilmoitusjärjestelmiin, joissa ilmoitus tehdään virallisen syyttäjän tai muun lainvalvon- taviranomaisen välityksellä, kunhan tietoa siirretään viipymättä ja suodattamattomana eteenpäin rahanpesun selvittelykeskuksille, jotta nämä voivat harjoittaa asian- mukaisesti toimintaansa ja kansainvälistä yhteistyötä muiden rahanpesun selvittelykeskusten kanssa.
- (30) Poiketen yleisestä kiellosta toteuttaa epäilyttäviä liike- toimia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt voivat toteuttaa epäilyttäviä liike- toimia ennen kuin ne ilmoittavat niistä toimivaltaisille viranomaisille sellaisissa tapauksissa, joissa liiketoiminta on mahdotonta jättää toteuttamatta tai joissa se todennä- köisesti vaikeuttaisi yrityksiä saattaa epäillyn rahanpesun tai terrorismin rahoituksen edunsaajia oikeudelliseen vastuuseen. Tämä ei kuitenkaan vaikuta jäsenvaltioiden kansainvälisiin velvollisuuksiin jäädyttää viipymättä terroristien, terroristijärjestöjen sekä terrorismin rahoitta- jien varat Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmien mukaisesti.
- (31) Jos jäsenvaltio on päättänyt soveltaa 23 artiklan 2 kohdan mukaisia poikkeuksia, sen olisi voitava sallia tai velvoittaa kyseisessä artiklassa tarkoitettuja henkilöitä edustavan itsesääntelyelimen olemaan toimittamatta rahanpesun selvittelykeskukselle näiltä henkilöiltä 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa saatuja tietoja.
- (32) Rahanpesuepäilyistä ilmoittaneet työntekijät ovat jois- sakin tapauksissa joutuneet uhkailun tai vihamielisten toimien kohteeksi. Vaikka tällä direktiivillä ei voida vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeudellisiin menettelyihin, tämä on keskeinen kysymys rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisen järjestelmän tehokkuuden kannalta. Jäsenvaltioiden olisi tiedostettava tämä ongelma ja tehdä voitavansa työntekijöiden suojaami- seksi tällaiselta uhkailulta tai vihamielisiltä toimilta.
- (33) Tämän direktiivin 28 artiklassa tarkoitettujen tietojen ilmaisemisen on tapahduttava yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Eu- roopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY⁽¹⁾ säädettyjen, henkilötietojen toimittamista kolmansille maille koskevien sääntöjen mukaisesti. Lisäksi, mitä 28 artiklassa säädetään, ei voi vaikuttaa kansalliseen tietosuojaa ja salassapitovelvollisuutta koske- vaan lainsäädäntöön.
- (34) Henkilöt, jotka vain muuntavat paperimuodossa olevia asiakirjoja sähköiseen muotoon ja jotka toimivat sopi- mussuhteessa luotto- tai rahoituslaitokseen, eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, eivät myöskään mitkään luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka antavat luotto- tai rahoituslaitosten käyttöön ainoastaan viestipalvelun tai jonkin muun tukipalvelun varojen siir- tämistä varten tai selvitys- ja maksunsiirtojärjestelmän.
- (35) Rahanpesu ja terrorismin rahoitus ovat kansainvälisiä ongelmia, ja niiden vastaisen toiminnan pitäisi olla maailmanlaajuisia. Jos yhteisön luotto- ja rahoituslaitok- silla on sivukonttoreita tai tytäryrityksiä sellaisissa kolmansissa maissa, joissa tämän alan lainsäädäntö on puutteellista, niiden pitäisi soveltaa yhteisön sääntöjä tai ilmoittaa kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomai- sille, jos tämä ei ole mahdollista, jotta voidaan välttää se, että saman laitoksen tai ryhmittymän sisällä sovelletaan hyvin erilaisia sääntöjä.
- (36) On tärkeää, että luotto- ja rahoituslaitokset voivat vastata nopeasti pyyntöihin saada tietoa siitä pitävätkö laitokset yllä liikesuhteita tiettyjen henkilöiden kanssa. Jotta luotto- ja rahoituslaitokset voivat toimittaa tällaisten liikesuhteiden tunnistamisessa tarvittavat tiedot nopeasti, niillä olisi oltava käytössä tehokkaat järjestelmät, jotka ovat oikeassa suhteessa liiketoiminnan kokoon ja luon- teeseen. Erityisesti luottolaitoksilla ja suurilla rahoituslai- toksilla olisi asianmukaista olla käytössään sähköinen järjestelmä. Tämä säännös on erityisen tärkeä niiden menettelyjen yhteydessä, jotka johtavat varojen (myös terroristien varojen) jäädyttämisen tai takavarikoinnin kaltaisiin toimenpiteisiin terrorismin torjuntaan sovellet- tavan kansallisen tai yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (37) Tässä direktiivissä vahvistetaan asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt, mukaan lukien tehostettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus poikkeuksellisen riskialttiiden asiakkaiden tai liikekumppaneiden osalta, kuten esimerkiksi asianmukainen menettely sen määrittämiseksi, onko henkilö poliittisesti vaikutusvaltainen, ja tietyt yksityiskohtaisemmat lisävaatimukset, kuten esimerkiksi noudattamisen valvontaa koskevat menettelyt ja toimintaperiaatteet. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden on täytettävä kaikki nämä vaatimukset, ja jäsenvaltioiden edellytetään mukauttavan näiden säännösten täytäntöönpanon yksityiskohdat eri ammattikuntien erityispiirteisiin sekä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden välisiin koko- ja merkittävyyseroihin.
- (38) Jotta voidaan varmistaa näiden laitosten ja muiden tämän alan yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien tahojen jatkuva sitoutuminen, niiden olisi saatava siinä määrin kuin on mahdollista, palautetta ilmoitustensa hyödyllisyydestä ja jatkotoimista. Jotta tämä olisi mahdollista ja jotta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisten järjestelmien tehokkuutta voidaan tarkastella, jäsenvaltioiden olisi laadittava ja kehitettävä asiaan liittyviä tilastoja.
- (39) Toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava valuuttavaihtotoimistoja, huolto-omaisuus- (trust) ja yrityspalvelujen tuottajia tai kasinoita rekisteröidessään taikka myöntäessään niille toimilupia kansallisesti, että henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat tai jotka tulevaisuudessa johtavat tällaisten oikeussubjektien liiketoimintaa, sekä tällaisten oikeussubjektien omistajat ja edunsaajat ovat soveliaita ja luotettavia. Perusteet sille, onko henkilö sovelias ja luotettava, määritellään kansallisesti ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Näissä perusteissa olisi vähintään otettava huomioon, että oikeussubjektien johtajia tai todellisia omistajia ja edunsaajia on estettävä käyttämästä oikeussubjekteja rikolliseen tarkoitukseen.
- (40) Koska rahanpesu ja terrorismin rahoitus on luonteeltaan kansainvälistä toimintaa, jäsenvaltioiden rahanpesun selvittelykeskusten välistä yhteistyötä koskevista järjestelyistä, joita noudatetaan tietojenvaihdossa 17 päivänä lokakuuta 2000 tehdystä neuvoston päätöksessä 2000/642/YOS⁽¹⁾ mainittua rahanpesun selvittelykeskusten välistä koordinoitua ja yhteistyötä, mukaan lukien EU:n rahanpesun selvittelykeskusten verkoston perustaminen, olisi kannustettava mahdollisimman laajasti. Komission olisi tätä varten annettava kulloinkin tarvittavaa apua koordinoinnin ja rahoitustuen helpottamiseksi.
- (41) Rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen vastaisen toiminnan merkittävyyden vuoksi jäsenvaltioiden olisi säädettävä kansallisessa lainsäädännössään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten noudattamisen laiminlyönnistä. Seuraamuksista olisi säädettävä sekä luonnollisten henkilöiden että oikeushenkilöiden osalta. Koska monimutkaisissa rahanpesua tai terrorismin rahoittamista koskevissa järjestelyissä on usein osallisina oikeushenkilöitä, seuraamukset olisi mukautettava oikeushenkilön harjoittaman toiminnan perusteella.
- (42) Luonnollisten henkilöiden, jotka harjoittavat jotain 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua toimintaa oikeushenkilön rakenteen puitteissa mutta itsenäiseltä pohjalta, olisi oltava itsenäisesti vastuussa tämän direktiivin noudattamisesta, lukuun ottamatta 35 artiklaa.
- (43) Tässä direktiivissä säädettyjen sääntöjen teknisten näkökohtien selventäminen voi olla tarpeen direktiivin tehokkaan ja riittävän johdonmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi, kun otetaan huomioon eri jäsenvaltioiden erilaiset rahoitusvälineet, ammatit ja riskit ja tekninen kehitys rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa. Komissiolle olisi näin ollen annettava toimivalta hyväksyä täytäntöönpanotoimenpiteitä, kuten laatia arviointiperusteet sellaisten tilanteiden määrittelemiseksi, joissa rahanpesun riski on pieni tai suuri taikka joissa yksinkertaistettu tuntemisvelvollisuus riittää tai tehostettu tuntemisvelvollisuus on tarpeen, edellyttäen että näillä toimenpiteillä ei muuteta direktiivin olennaisilta osiltaan ja että komissio toimii direktiivissä asetettujen periaatteiden mukaisesti ja kuultuaan ensin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaista komiteaa.
- (44) Tämän direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet olisi vahvistettava menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ mukaisesti. Tämän vuoksi olisi perustettava uusi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastainen komitea, jolla korvataan direktiivin 91/308/ETY nojalla perustettu rahanpesun vastainen yhteyshenkilökomitea.
- (45) Koska direktiiviin 91/308/ETY on tarpeen tehdä erittäin tuntuja muutoksia, se olisi selkeyden vuoksi kumottava.
- (46) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli rahoitusjärjestelmän käytön estämistä rahanpesutarkoituksiin ja terrorismin rahoittamiseen, vaan se voidaan toiminnan laajuuden tai vaikutusten takia toteuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

⁽¹⁾ EYVL L 271, 24.10.2000, s. 4.⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

(47) Tämän direktiivin mukaisia täytäntöönpanovaltuuksia käyttäessään komission olisi noudatettava seuraavia periaatteita: olisi toimittava erittäin avoimesti ja kuultava direktiivin soveltamisalaan kuuluvia laitoksia ja henkilöitä sekä Euroopan parlamenttia ja neuvostoa; olisi varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset voivat huolehtia sääntöjen yhdenmukaisesta noudattamisesta; olisi varmistettava, että täytäntöönpanotoimista tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluville laitoksille ja henkilöille pitkällä aikavälillä aiheutuvat kustannukset ja hyöty ovat tasapainossa; olisi riittävän joustavasti sovellettava täytäntöönpanotoimia riskialttiuteen perustuvan lähestymistavan mukaisesti; olisi varmistettava johdonmukaisuus muun tämän alan yhteisön lainsäädännön kanssa; olisi suojeltava yhteisöä, sen jäsenvaltioita ja niiden kansalaisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen seurauksilta.

(48) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Mitään tässä direktiivissä ei pitäisi tulkita tai panna täytäntöön Euroopan ihmisoikeussopimuksen vastaisella tavalla,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että rahanpesu ja terrorismin rahoittaminen kielletään.

2. Tässä direktiivissä rahanpesuna pidetään seuraavaa toimintaa, jos sitä harjoitetaan tahallisesti:

a) varojen muuntaminen tai siirtäminen tietoisena siitä, että ne on saatu rikollisesta toiminnasta tai osallisuudesta tällaiseen toimintaan, tarkoituksena salata tai peittää niiden laiton alkuperä tai auttaa tällaisen toiminnan harjoittamiseen osallistuvaa henkilöä välttämään toimintansa oikeudellisia seurauksia;

b) varojen todellisen luonteen, alkuperän, sijainnin, niistä määräämisen, liikkeiden taikka niiden todellisen omistajan tai niitä koskevien oikeuksien salaaminen tai peittäminen tietoi-

sena siitä, että kyseiset varat on saatu rikollisesta toiminnasta tai osallisuudesta tällaiseen toimintaan;

c) varojen hankkiminen, hallussa pitäminen tai käyttö tietoisena niiden vastaanottohetkellä siitä, että ne on saatu rikollisesta toiminnasta tai osallisuudesta tällaiseen toimintaan;

d) mihin tahansa edellä olevissa alakohdissa tarkoitettuun toimintaan osallistuminen tai sellaista toimintaa koskeva yhteenliittyminen, yritys ja avunanto, yllytys, suosiminen ja neuvominen.

3. Rahanpesun on katsottava olevan kyseessä silloinkin, kun pesun kohteena olevat varat ovat saaneet alkunsa toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan alueella suoritetuista toimista.

4. Tässä direktiivissä "terrorismin rahoituksella" tarkoitetaan varojen antamista tai keräämistä eri tavoin suoraan tai välillisesti, kun sen tarkoituksena on tai kun se tapahtuu tietoisena siitä, että varat käytetään kokonaan tai osittain terrorismin torjumisesta 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS⁽¹⁾ 1–4 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin.

5. Tietoisuus, tahallisuus tai tarkoitus, jota 2 ja 4 kohdassa mainittujen toimien tunnusmerkistössä edellytetään, voidaan todeta objektiivisten tosiseikkojen perusteella.

2 artikla

1. Tätä direktiiviä sovelletaan

1) luottolaitoksiin;

2) rahoituslaitoksiin;

3) seuraaviin oikeushenkilöihin tai luonnollisiin henkilöihin näiden harjoittaessa ammattitoimintaa:

a) tilintarkastajat, ulkopuoliset kirjanpitäjät ja veroneuvojat;

b) notaarit ja muut itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat, kun nämä joko toimivat asiakkaansa puolesta tai lukuun liiketoimissa tai kiinteistökaupoissa tai osallistuvat asiakkaansa puolesta seuraavien liiketoimien suunnitteluun tai toteuttamiseen:

i) kiinteistöjen tai liiketoimintayksikköjen ostaminen ja myynti,

ii) asiakkaan rahavarojen, arvopapereiden tai muiden varojen hoitaminen,

⁽¹⁾ EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3.

- iii) pankki-, säästö- tai arvo-osuustilien avaaminen tai hoitaminen,
- iv) yhtiöiden perustamista, toimintaa tai hallinnointia varten tarvittavien varojen järjestely,
- v) huolto-omaisuuksien (trusts), yhtiöiden tai vastaavien järjestelyjen perustaminen, johtaminen tai niiden toiminnasta vastaaminen;
- c) huolto-omaisuuksille (trusts) tai yrityksille tarkoitettujen palvelujen tuottajat, jotka eivät kuulu a tai b alakohdan soveltamisalaan;
- d) kiinteistövälittäjät;
- e) muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka myyvät tavaroita tai tarjoavat palveluja, silloin, kun maksu suoritetaan käteisenä ja rahamäärä on vähintään 15 000 euroa riippumatta siitä, suoritetaanko liiketoimi yhdellä kertaa tai useina erillisinä suorituksina, jotka vaikuttavat olevan yhteydessä toisiinsa;
- f) kasinot.
2. Jäsenvaltiot voivat päättää, että 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta oikeushenkilöihin tai luonnollisiin henkilöihin, jotka harjoittavat rahoitustoimintaa satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti siten, että rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski on pieni.

3 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) "luottolaitoksella" luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY⁽¹⁾ 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määriteltyjä luottolaitoksia, mukaan lukien kyseisen direktiivin 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sellaisten luottolaitosten yhteisössä sijaitsevat sivukonttorit, joiden kotipaikka on yhteisön alueella tai sen ulkopuolella;
- 2) "rahoituslaitoksella"
- a) yritystä, joka ei ole luottolaitos ja jonka pääasiallisena toimintana on yhden tai useamman direktiivin 2000/12/EY liitteessä I olevan luettelon 2—12 ja 14 kohtaan sisältyvän toiminnan harjoittaminen, mukaan lukien valuutanvaihtotoimistojen ja maksunsiirtotoimistojen toiminta;
- b) vakuutusyritystä, joka on saanut toimiluvan henkivakuutuksesta 5 päivänä marraskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/83/EY⁽²⁾ mukaisesti, siltä osin kuin se harjoittaa kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa;
- c) rahoitusvälineiden markkinoista 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁽³⁾ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä sijoituspalveluyritystä;
- d) yhteissijoitusyritystä, joka pitää osuuksiaan tai osakkeitaan kaupan;
- e) vakuutusedustuksesta 9 päivänä joulukuuta 2002 annetun direktiivin 2002/92/EY⁽⁴⁾ 2 artiklan 5 kohdassa määriteltyä vakuutusedustajaa, lukuun ottamatta kyseisen direktiivin 2 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja vakuutusedustajia, kun nämä tarjoavat henkivakuutuspalveluja ja muita sijoituspalveluja;
- f) sellaisten edellä a — e alakohdissa tarkoitettujen rahoituslaitosten yhteisön alueella sijaitsevia sivukonttoreita, joiden kotipaikka on yhteisön alueella tai sen ulkopuolella;
- 3) "varoilla" kaikenlaista varallisuutta kuten esineitä tai aineettomia oikeuksia, irtainta tai kiinteää omaisuutta sekä kaikenmuotoisia oikeudellisia todistuksia ja asiakirjoja, myös sähköisiä tai digitaalisia, jotka ovat osoituksena tällaisten varojen omistuksesta tai osuudesta niihin;
- 4) "rikollisella toiminnalla" kaikenlaista rikollista osallistumista vakavan rikoksen suorittamiseen;
- 5) "vakavalla rikoksella" tarkoitetaan ainakin
- a) puitepäätöksen 2002/475/YOS 1—4 artiklassa määriteltyjä tekoja,
- b) huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan vuonna 1988 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen a kohdassa määriteltyjä rikoksia,
- c) rikollisjärjestöön osallistumisen kriminalisoinnista Euroopan unionin jäsenvaltioissa 21 päivänä joulukuuta 1998 hyväksytyin neuvoston yhteisen toiminnan 98/733/YOS⁽⁵⁾ 1 artiklassa määriteltyä rikollisjärjestöjen toimintaa,
- d) Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen⁽⁶⁾ 1 artiklan 1 kohdassa ja 2 artiklassa tarkoitettuja petoksia, ainakin törkeitä petoksia,
- e) lahjontaa,
- f) kaikkia rikoksia, joista voi enimmillään seurata yli yhden vuoden pituinen vankeusrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide, tai niiden valtioiden osalta, joiden oikeusjärjestelmässä on rikosten osalta vähimmäiskynnys, kaikkia rikoksia, joista voi vähimmillään seurata yli kuuden kuukauden pituinen vankeusrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide;

⁽¹⁾ EYVL L 126, 26.5.2000, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2005/1/EY (EUVL L 79, 24.3.2005, s. 9).

⁽²⁾ EYVL L 345, 19.12.2002, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2005/1/EY.

⁽³⁾ EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 9, 15.1.2003, s. 3.

⁽⁵⁾ EYVL L 351, 29.12.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 49.

- 6) "todellisella omistajalla ja edunsaajalla" yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka omistaa asiakkaan ja/tai luonnollisen henkilön tai jonka määräysvallassa se asiakas ja/tai luonnollinen henkilö viime kädessä on, jonka lukuun liike-toimi toteutetaan tai toimintaa harjoitetaan. Todellisella omistajalla ja edunsaajalla tarkoitetaan ainakin
- a) yhteisöjen osalta
- i) yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka omistaa oikeussubjektin tai jonka määräysvallassa oikeussubjekti on viime kädessä siten, että luonnollinen henkilö omistaa tai sen määräysvallassa on suoraan tai välillisesti riittävä prosentuaalinen osuus sellaisen oikeussubjektin osakkeista tai äänioikeuksista, haltijaosakkeet mukaan lukien, kun kyseessä ei ole säännellyillä markkinoilla noteerattu yhtiö, joka kuuluu yhteisön lainsäädännön mukaisen tiedonantovelvollisuuden tai vastaavien kansainvälisten sääntöjen soveltamisalaan. Tämän perusteen täyttymiseksi pidetään riittävänä 25 prosentin osuutta sekä yhtä osaketta,
- ii) yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka muuten käyttää määräysvaltaa oikeussubjektin johtamisessa;
- b) sellaisten oikeussubjektien, esimerkiksi säätiöiden ja oikeudellisten järjestelyjen kuten huolto-omaisuuksien (trusts) osalta, jotka hallinnoivat ja jakavat varoja
- i) jos tulevat edunsaajat on jo määritelty, yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka omistaa vähintään 25 prosenttia oikeudellisen järjestelyn tai oikeussubjektin omaisuudesta,
- ii) jos oikeudellisen järjestelyn tai oikeussubjektin edunsaajia ei ole vielä määritelty, niitä henkilöryhmiä, joiden pääasiallista etua silmällä pitäen oikeudellinen järjestely tai oikeussubjekti on perustettu tai toimii,
- iii) yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka käyttää vähintään 25 prosentin määräysvaltaa oikeudellisen järjestelyn tai oikeussubjektin omaisuuteen;
- 7) "huolto-omaisuus- (trust) ja yrityspalvelujen tuottajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka liiketoimintaan tarjoaa kolmansille osapuolille jotakin seuraavista palveluista:
- a) yhtiöiden tai muiden oikeushenkilöiden perustaminen,
- b) toimiminen tai toisen henkilön järjestäminen toimimaan johtajana tai yhtiöoikeudellisesti vastuullisena henkilönä (company secretary) yhtiössä, yhtiökumppanina henkilöyhtiössä tai vastaavassa asemassa muussa oikeushenkilössä,
- c) kotipaikan, yritys- tai postiosoitteen taikka hallinnollisen osoitteen taikka muiden vastaavien palvelujen tarjoaminen yhtiölle, henkilöyhtiölle tai muulle oikeushenkilölle tai oikeudelliselle järjestelylle,
- d) toimiminen tai toisen henkilön järjestäminen toimimaan nimenomaisesti luodun huolto-omaisuuden (trust) tai oikeusmuodoltaan vastaavan oikeudellisen järjestelyn omaisuudenhoitajana,
- e) toimiminen tai toisen henkilön järjestäminen toimimaan nimellisenä osakkeenomistajana toisen henkilön puolesta, kun kyseessä ei ole säännellyillä markkinoilla noteerattu yhtiö, joka kuuluu yhteisön lainsäädännön mukaisen tiedonantovelvollisuuden tai vastaavien kansainvälisten sääntöjen soveltamisalaan;
- 8) "poliittisesti vaikutusvaltaisilla henkilöillä" luonnollisia henkilöitä, jotka toimivat tai ovat aikaisemmin toimineet merkittävässä julkisessa tehtävässä, ja tällaisten henkilöiden perheenjäseniä tai henkilöitä, joiden tiedetään olevan heidän läheisiä yhtiökumppaneitaan;
- 9) "liikesuhteella" liiketoiminnallista, ammatillista tai kaupallista suhdetta, joka on yhteydessä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden ammatilliseen toimintaan ja jonka otaksutaan yhteydenottohetkellä olevan pysyvä;
- 10) "pöytälaatikkopankilla" luottolaitosta tai vastaavaa toimintaa harjoittavaa laitosta, joka on perustettu sellaisella lainkäyttöalueella, jossa sillä ei ole fyysistä toimipaikkaa eikä todellista johtoa, ja joka ei ole sidoksissa säänneltyyn rahoitusryhmittymään.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin säännökset ulotetaan kokonaan tai osittain koskemaan sellaisia ammatteja ja yrityksiä, joissa ei ole kyse 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista laitoksista ja henkilöistä mutta joissa harjoitettava toiminta on erityisesti omiaan käytettäväksi rahanpesutarkoituksiin ja terrorismin rahoittamiseen.

2. Jos jäsenvaltio päättää ulottaa tämän direktiivin säännökset koskemaan muita kuin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ammatteja ja yrityksiä, sen on ilmoitettava tästä komissiolle.

5 artikla

Jäsenvaltiot voivat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi antaa tai pitää voimassa ankarampia säännöksiä tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.

II LUKU

ASIAKKAAN TUNTEMISVELVOLLISUUS

1 JAKSO

Yleiset säännökset

6 artikla

Jäsenvaltioiden on kiellettävä luotto- ja rahoituslaitoksia ylläpitämistä anonyymejä tilejä tai anonyymejä haltijavastakirjoja. Poiketen siitä, mitä 9 artiklan 6 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on huolehdittava kaikissa tapauksissa siitä, että olemassa olevien anonyymien tilien tai anonyymien haltijavastakirjojen omistajiin ja edunsaajiin ryhdytään mahdollisimman pian ja aina ennen näiden tilien tai haltijavastakirjojen käyttöä sovelta-
maan asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä.

7 artikla

Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden on sovellettava asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä seuraavissa tapauksissa:

- a) aloittaessaan liikesuhteen;
- b) suorittaessaan yksittäisiä liiketoimia, kun erillisen liiketoimen tai ilmeisesti toisiinsa yhteydessä olevien toimien rahanäärä on vähintään 15 000 euroa;
- c) kun rahanpesua tai terrorismin rahoittamista on syytä epäillä, sovellettavista poikkeuksista, vapautuksista tai vähimmäismääristä riippumatta;
- d) kun epäillään, että asiakkaasta aikaisemmin saadut tunnistamistiedot eivät ole oikeita tai riittäviä.

8 artikla

1. Asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden on sisällettävä seuraavaa:

- a) asiakkaan tunnistaminen ja tämän henkilöllisyyden todentaminen luotettavasta ja riippumattomasta lähteestä peräisin olevien asiakirjojen tai tietojen perusteella;
- b) tarvittaessa todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistaminen ja riskiin perustuvien ja riittävien toimenpiteiden toteuttaminen todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentamiseksi siten, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva laitos tai henkilö on vakuuttanut tietävänsä, kuka on todellinen omistaja ja edunsaaja, mukaan luettuina oikeushenkilöt, huolto-omaisuudet (trusts) ja vastaavat oikeudelliset järjestelyt, ja toteuttaa riskiin perustuvia ja riittäviä toimenpiteitä asiakkaan omistus- ja määräysvaltarakenteen ymmärtämiseksi;
- c) tietojen hankkiminen liikesuhteen tarkoituksesta ja laadusta;
- d) liikesuhteen jatkuvan seurannan toteuttaminen, mukaan lukien liiketoimien säännöllinen seuranta koko liikesuhteen

ajan sen varmistamiseksi, että asiakkaan toiminta vastaa sitä kokemusta ja tietoa, joka laitoksella tai henkilöllä on asiakkaasta, tämän liiketoiminnasta ja riskiprofiilista ja tarvittaessa varojen alkuperästä, sekä sen varmistaminen, että hallussa olevat asiakirjat ja tiedot pidetään ajan tasalla.

2. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden on sovellettava kaikkia 1 kohdassa esitettyjä asiakkaan tuntemisvelvollisuudesta johtuvia vaatimuksia, mutta laitokset ja henkilöt voivat määritellä näiden toimenpiteiden laajuuden sillä perusteella, kuinka suuri riski asiakkaaseen, liikesuhteeseen, tuotteeseen tai liiketoimeen liittyy. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden on voitava osoittaa 37 artiklassa mainituille toimivaltaisille viranomaisille samoin kuin itsesääntelyelimille, että toimenpiteet ovat riittävän laajoja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskeihin nähden.

9 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että asiakkaan ja todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyys todennetaan ennen liikesuhteen aloittamista tai liiketoimen suorittamista.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että asiakkaan ja todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentaminen viedään päätökseen liikesuhdetta luotaessa, jos se on tarpeen tavanomaisen liiketoiminnan keskeytymisen välttämiseksi ja jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on vähäinen. Näissä tapauksissa menettelyt on toteutettava ensimmäisen yhteydenoton jälkeen niin pian kuin se on käytännössä mahdollista.

3. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia henkivakuutuksia koskevissa liiketoimissa, että vakuutus sopimuksen edunsaajan henkilöllisyys todennetaan liikesuhteen aloittamisen jälkeen. Tässä tapauksessa henkilöllisyys on todennettava ennen korvausten maksamista tai viimeistään siinä vaiheessa, kun edunsaaja aikoo käyttää vakuutus sopimuksen mukaisia oikeuksiaan.

4. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia pankkitilin avaamisen edellyttäen, että sovelletaan sopivia suojatoimia, joilla varmistetaan, että asiakas ei suorita liiketoimia tai että hänen puolestaan ei suoriteta liiketoimia ennen kuin on varmistettu että edellä mainittuja säännöksiä noudatetaan täysimääräisesti.

5. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että jos kyseessä oleva laitos tai henkilö ei pysty noudattamaan 8 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan vaatimuksia, se ei saa pankkitilin kautta suorittaa liiketoimia, ei saa aloittaa liikesuhdetta tai suorittaa liiketointa, vaan liikesuhde on lopetettava ja on harkittava asiakkaasta ilmoittamista rahanpesun selvittelykeskukselle 22 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot eivät ole velvollisia soveltamaan edellistä alakohtaa tilanteissa, joissa notaarit, itsenäiset lakimiesammattin harjoittajat, tilintarkastajat, ulkopuoliset kirjanpitäjät ja veroneuvojat selvittävät asiakkaalleen tämän oikeudellista asemaa tai puolustavat tai edustavat kyseistä asiakasta oikeuskäsittelyssä tai sen yhteydessä, oikeudenkäynnin aloittamista tai oikeudenkäynnin välttämistä koskeva neuvonta mukaan luettuna.

6. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt soveltavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia menettelyjä ei ainoastaan uusiin asiakkaisiin vaan tarvittaessa myös olemassa oleviin asiakkaisiin riskialttiuden perusteella.

10 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kaikki kasinon asiakkaat tunnistetaan ja asiakkaiden henkilöllisyys todennetaan, kun he ostavat tai vaihtavat pelimerkkejä vähintään 2 000 euron arvosta.

2. Valtion valvonnassa olevien kasinojen katsotaan kuitenkin noudattavan asiakkaan tuntemisvelvollisuudesta johtuvia vaatimuksia, jos ne vaihdettavien pelimerkkien määrästä riippumatta rekisteröivät asiakkaita koskevat tiedot, tunnistavat asiakkaat ja todentavat näiden henkilöllisyyden asiakkaan saapuessa kasinolle tai ennen sitä.

2 JAKSO

Yksinkertaistettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus

11 artikla

1. Poiketen siitä, mitä 7 artiklan a, b ja d alakohdassa, 8 artiklassa sekä 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, kyseisissä artikloissa esitetyt vaatimukset eivät koske tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia laitoksia eikä henkilöitä, jos asiakas on tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva luotto- tai rahoituslaitos tai henkilö taikka sellaisessa kolmannessa maassa sijaitseva luotto- tai rahoituslaitos tai sellaisessa kolmannessa maassa asuva henkilö, jossa on säädetty tätä direktiiviä vastaavista vaatimuksista ja jossa näiden vaatimusten noudattamista valvotaan.

2. Poiketen siitä, mitä 7 artiklan a, b ja d alakohdassa, 8 artiklassa sekä 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt eivät sovelleta asiakkaan tuntemisvelvollisuutta seuraaviin asiakkaisiin:

a) julkisesti noteeratut yhtiöt, joiden arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla yhdessä tai

useammassa jäsenvaltiossa direktiivissä 2004/39/EY tarkoitetulla tavalla, ja kolmansien maiden julkisesti noteeratut yhtiöt, joihin sovelletaan yhteisön lainsäädäntöä vastaavaa tiedonantovelvollisuutta,

b) jäsenvaltioissa toimivien notaarien tai muiden itsenäisten lakimiesammattien harjoittajien hoitamien asiakasvaratilien todelliset omistajat ja edunsaajat sekä kolmansissa maissa toimivien notaarien tai muiden itsenäisten lakimiesammattien harjoittajien hoitamien asiakasvaratilien todelliset omistajat ja edunsaajat, silloin kun niihin sovelletaan kansainvälisten sääntöjen mukaisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisia vaatimuksia ja näiden vaatimusten noudattamista valvotaan ja kun todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyys on asiakasvaratilien tallettajalaitoksena toimivan laitoksen saatavilla tämän pyynnöstä,

c) jäsenvaltion omiin viranomaisiin,

tai muuhun asiakkaaseen, johon liittyy alhainen rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski ja joka täyttää 40 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti vahvistetut tekniset arviointiperusteet.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa luetelluissa tapauksissa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden ja laitosten on aina kerättävä riittävästi tietoja sen selvittämiseksi, täyttääkö asiakas edellytykset kyseisissä kohdissa mainittuja poikkeuksia varten.

4. Jäsenvaltioiden ja komission on ilmoitettava toisilleen ja komissiolle tapauksista, joissa kolmas maa täyttää niiden näkemyksen mukaan 1 tai 2 kohdassa säädetty edellytykset, tai muista tapauksista, jotka täyttävät 40 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti vahvistetut tekniset arviointiperusteet.

5. Poiketen siitä, mitä 7 artiklan a, b ja d alakohdassa, 8 artiklassa sekä 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt eivät sovelleta asiakkaan tuntemisvelvollisuutta seuraaviin tuotteisiin ja liiketoimiin:

a) henkivakuutus sopimukset, jos vuosittainen vakuutusmaksu on enintään 1 000 euroa tai jos yhdellä kerralla suoritettavan vakuutusmaksun määrä on enintään 2 500 euroa,

b) eläkevakuutus sopimusjärjestelyt, jos näihin sopimuksiin ei liity takaisinostolauseketta eikä niitä voida käyttää lainan vakuutena,

c) eläke-etuuksia työntekijöille tarjoavat eläke-, eläkkeellesiirtymis- tai vastaavat järjestelyt, joiden maksut vähennetään palkasta ja joiden säännöt eivät salli sitä, että jäsen siirtää saamansa etuudet toiselle,

d) Sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta 18 päivänä syyskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/46/EY⁽¹⁾ 1 artiklan 3 kohdan b alakohdassa määritelty sähköinen raha, jos sähköiseen välineeseen voi tallentaa enintään 150 euroa (jos välinettä ei voida ladata uudelleen) tai jos liiketoimi on rajattu 2 500 euroon kalenterivuodessa (jos väline voidaan ladata uudelleen), lukuun ottamatta tapauksia, joissa direktiivin 2000/46/EY 3 artiklassa tarkoitettu haltija lunastaa samana kalenterivuonna 1 000 euroa tai sitä suuremman summan,

tai muuhun tuotteeseen tai liiketoimeen, johon liittyy alhainen rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski ja joka täyttää 40 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti vahvistetut tekniset arviointiperusteet.

12 artikla

Siinä tapauksessa, että komissio tekee 40 artiklan 4 kohdan nojalla päätöksen, jäsenvaltioiden on kiellettävä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia laitoksia ja henkilöitä soveltamasta yksinkertaistettua asiakkaan tuntemisvelvollisuutta kyseessä olevan kolmannen maan luotto- ja rahoituslaitoksiin tai julkisesti noteerattuihin yhtiöihin tai muihin oikeussubjekteihin tilanteissa, jotka ovat 40 artiklan 1 kohdan b alakohdassa asetettujen teknisten arviointiperusteiden mukaisia.

3 JAKSO

Tehostettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus

13 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt soveltavat riskialtiuden perusteella tehostettuja asiakkaan tuntemista koskevia toimenpiteitä 7 ja 8 artiklassa sekä 9 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden lisäksi tilanteissa, joissa rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski voi tilanteen luonteen vuoksi olla suurempi, ja ainakin 2, 3 ja 4 alakohdassa säädettyissä tilanteissa sekä muissa tilanteissa, joissa rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski on suuri ja joissa 40 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti asetetut tekniset arviointiperusteet täyttyvät.

2. Jos asiakas on etätunnistettu, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kyseiset laitokset ja henkilöt toteuttavat riittäviä erityisiä toimenpiteitä suuremman riskin vuoksi esimerkiksi soveltamalla yhtä tai useampaa seuraavista toimenpiteistä:

a) toimenpiteet, joilla varmistetaan, että asiakkaan henkilöllisyys varmennetaan lisäasiakirjojen tai -tietojen avulla;

⁽¹⁾ EYVL L 275, 27.10.2000, s. 39.

b) lisätoimenpiteet, joilla todennetaan tai varmennetaan toimitetut asiakirjat, tai vaaditaan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen antamaa vahvistusta;

c) sen varmistaminen, että ensimmäinen liiketoimeen liittyvä maksusuoritus maksetaan tililtä ja tilille, joka on avattu asiakkaan nimiin luottolaitoksessa.

3. Rajatylittävissä kirjeenvaihtajapankkisuhteissa vastapuolena toimivien kolmansien maiden laitosten kanssa, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että niiden luottolaitokset

a) keräävät riittävät tiedot vastapuolena toimivasta luotto- tai rahoituslaitoksesta, jotta ne saisivat kattavan käsityksen tämän liiketoiminnan luonteesta ja voisivat määrittää yleisesti saatavilla olevien tietojen perusteella laitoksen maineen ja valvonnan laadun;

b) arvioivat vastapuolena toimivan luotto- tai rahoituslaitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistoimenpiteitä;

c) saavat ylemmän johdon hyväksynnän ennen uuden kirjeenvaihtajapankkisuhteen aloittamista;

d) vahvistavat asiakirjoin kullekin laitokselle kuuluvat tehtävät;

e) varmistavat payable through accounts -tilien osalta, että vastapuolena toimiva luottolaitos on todentanut niiden asiakkaiden henkilöllisyyden, jotka pääsevät suoraan käyttämään kirjeenvaihtajapankin tilejä, ja on noudattanut näiden osalta jatkuvaa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta ja että se pystyy pyynnöstä toimittamaan asiakkaan tunnistamistiedot.

4. Toisessa jäsenvaltioissa tai kolmannessa maassa asuvien poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden liiketoimien ja liikesuhteiden osalta jäsenvaltioiden on huolehdittava tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin laitoksiin ja henkilöihin liittyen, että

a) kyseisillä laitoksilla ja henkilöillä on asianmukaiset riskiperusteiset menettelyt sen määrittelemiseksi, onko asiakas poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö;

b) kyseillä laitoksilla ja henkilöillä on ylemmän johdon hyväksyntä liikesuhteiden aloittamiselle tällaisten asiakkaiden kanssa;

c) kyseiset laitokset ja henkilöt toteuttavat riittävät toimenpiteet sellaisen varallisuuden ja sellaisten varojen alkuperän selvittämiseksi, jotka liittyvät liikesuhteeseen tai liiketoimeen;

d) kyseiset laitokset ja henkilöt varmistavat liikesuhteen jatkuvan tehostetun seurannan.

5. Jäsenvaltioiden on kiellettävä luottolaitoksia aloittamasta tai jatkamasta kirjeenvaihtajapankkisuhteita pöytälaatikko-pankin kanssa ja niiden on vaadittava, että luottolaitos ryhtyy asianmukaisiin toimiin sen takaamiseksi, ettei se aloita tai jatka kirjeenvaihtajapankkisuhteita sellaisten pankkien kanssa, joiden tiedetään antavan pöytälaatikkopankkien käyttöä tilejään.

6. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt kiinnittävät erityistä huomiota rahanpesun tai terrorismin rahoituksen uhkaan, joka voi syntyä anonymiteettiä edistävästä tuotteista tai liiketoimista, ja toteuttavat tarvittaessa toimenpiteitä estääkseen niiden käytön rahanpesuoperaatioissa tai terrorismin rahoitusoperaatioissa.

4 JAKSO

Kolmansien osapuolien suorittamat toimenpiteet

14 artikla

Jäsenvaltiot voivat sallia, että laitokset ja henkilöt, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, valtuuttavat kolmannen osapuolen suorittamaan 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdassa säädetty toimenpiteet. Lopullinen vastuu 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdassa säädettyjen toimenpiteiden suorittamisesta säilyy kuitenkin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla laitoksella tai henkilöllä, joka on valtuuttanut kolmannen osapuolen suorittamaan toimenpiteet.

15 artikla

1. Tapauksissa, joissa jäsenvaltio sallii, että sen alueella sijaitsevia 2 artiklan 1 kohdan 1 tai 2 alakohdassa tarkoitettuja luotto- ja rahoituslaitoksia käytetään kolmansina osapuolina kotimaassa, on kyseisen jäsenvaltion sallittava kaikissa tapauksissa, että sen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen laitokset ja henkilöt 14 artiklan mukaisesti tunnustavat ja hyväksyvät 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdassa säädettyjen sellaisten asiakkaan tuntemisvelvollisuuden täyttämiseksi suoritettavien menettelyjen tuloksen, jotka on tämän direktiivin mukaisesti toisessa jäsenvaltiossa suorittanut 2 artiklan 1 kohdan 1 tai 2 alakohdassa tarkoitettu laitos, lukuun ottamatta valuutanvaihtotoimistoja ja maksunsiirtotoimistoja, ja jotka vastaavat 16 ja 18 artiklassa asetettuja vaatimuksia, vaikka näiden vaatimusten perustana olevat asiakirjat tai tiedot eroavat siinä jäsenvaltiossa vaadituista, johon asiakas ohjataan.

2. Tapauksissa, joissa jäsenvaltio sallii, että sen alueella sijaitsevia 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja valuutanvaihtotoimistoja ja maksunsiirtotoimistoja käytetään kolmansina osapuolina kotimaassa, jäsenvaltion on joka tapauksessa sallittava, että nämä valuutanvaihtotoimistot ja maksunsiirtotoi-

mistot 14 artiklan mukaisesti tunnustavat ja hyväksyvät 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdassa säädettyjen sellaisten asiakkaan tuntemisvelvollisuuden täyttämiseksi suoritettavien menettelyjen tuloksen, jotka on tämän direktiivin mukaisesti toisessa jäsenvaltiossa suorittanut samantyyppinen laitos ja jotka vastaavat 16 ja 18 artiklassa asetettuja vaatimuksia, vaikka näiden vaatimusten perustana olevat asiakirjat tai tiedot eroavat siinä jäsenvaltiossa vaadituista, johon asiakas ohjataan.

3. Tapauksissa, joissa jäsenvaltio sallii, että sen alueella sijaitsevia 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a — c alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä käytetään kolmansina osapuolina kotimaassa, jäsenvaltion on joka tapauksessa sallittava, että nämä henkilöt 14 artiklan mukaisesti tunnustavat ja hyväksyvät 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdassa säädettyjen sellaisten asiakkaan tuntemisvelvollisuuden täyttämiseksi suoritettavien menettelyjen tuloksen, jotka on tämän direktiivin mukaisesti suorittanut 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a — c alakohdassa tarkoitettu henkilö toisessa jäsenvaltiossa ja jotka vastaavat 16 ja 18 artiklassa asetettuja vaatimuksia, vaikka näiden vaatimusten perustana olevat asiakirjat tai tiedot eroavat siinä jäsenvaltiossa vaadituista, johon asiakas ohjataan.

16 artikla

1. Tässä jaksossa ”kolmansilla osapuolilla” tarkoitetaan 2 artiklassa lueteltuja laitoksia ja henkilöitä tai vastaavia kolmannessa maassa sijaitsevia laitoksia ja henkilöitä, jotka täyttävät seuraavat vaatimukset:

a) niitä koskee pakollinen kirjaaminen laissa tunnustettuun ammatinharjoittajien rekisteriin;

b) laitokset ja henkilöt noudattavat tämän direktiivin mukaisia tai vastaavia asiakkaan tuntemisvelvollisuutta sekä tietojen säilyttämistä koskevia vaatimuksia, ja tämän direktiivin noudattamista valvotaan V luvun 2 jakson mukaisesti, tai laitokset ja henkilöt ovat sijoittautuneet kolmanteen valtioon, jonka asettamat vaatimukset vastaavat tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava toisilleen ja komissiolle tapauksista, joissa kolmas maa niiden näkemysten mukaan täyttää 1 kohdan b alakohdassa asetetut edellytykset.

17 artikla

Kun komissio tekee päätöksen 40 artiklan 4 kohdan nojalla, jäsenvaltioiden on kiellettävä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia laitoksia ja henkilöitä jättämästä 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdan mukaisten vaatimusten täyttämisen kyseiseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden kolmansien osapuolien tehtäväksi.

18 artikla

1. Kolmansien osapuolten on annettava 8 artiklan 1 kohdan a — c alakohdassa säädettyjen vaatimusten mukaan pyydyt tiedot viipymättä sellaisen tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan laitoksen tai henkilön käyttöön, johon tai jonka luokse asiakas ohjataan.

2. Kolmannen osapuolen on pyynnöstä viipymättä toimitettava tarvittavat jäljennökset asiakkaan tai todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevista tiedoista sekä muista näiden henkilöllisyyttä koskevista asiakirjoista sille tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla laitoksella tai henkilölle, johon tai jonka luokse asiakas ohjataan.

19 artikla

Tämän jakson säännöksiä ei sovelleta ulkoistamiseen eikä asimissuhteisiin, kun ulkoistamispalvelun tarjoajan tai asiamiehen voidaan sopimussuhteen perusteella katsoa olevan osa laitosta tai henkilöä, johon tätä direktiiviä sovelletaan.

III LUKU

ILMOITUSVELVOLLISUUS

1 JAKSO

Yleiset säännökset

20 artikla

Jäsenvaltioiden on vaadittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt tutkivat erityisen huolellisesti kaikki toimet, joiden luonteen vuoksi ne pitävät erityisen todennäköisenä sitä, että kyseiset toimet liittyvät rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen; erityisesti on tutkittava monimutkaisia tai poikkeuksellisen suuret liiketoimet sekä kaikki epätavalliset liiketoimet, joilla ei ole selvää taloudellista tai ilmeisen laillista tarkoitusta.

21 artikla

1. Jäsenvaltion on perustettava rahanpesun selvittelykeskus, jotta rahanpesua ja terrorismin rahoitusta voidaan torjua tehokkaasti.

2. Kyseisen selvittelykeskuksen on oltava kansallinen keskusyksikkö. Selvittelykeskuksen tehtävänä on vastaanottaa (ja, siinä määrin kuin on sallittua, pyytää), analysoida ja levittää toimivaltaisille viranomaisille taloudellisia tietoja, jotka liittyvät mahdolliseen rahanpesuun tai mahdolliseen terrorismin rahoitukseen taikka joiden antamista edellytetään kansallisessa lainsäädännössä tai muissa säännöksissä. Sille on annettava riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseksi.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahanpesun selvittelykeskuksella on käytettävissään suoraan tai välillisesti ja riittävän nopeasti sellaiset rahoitukselliset, hallinnolliset ja lainvalvontaa koskevat tiedot, joita se tarvitsee toimintansa asianmukaiseen hoitamiseen.

22 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt sekä tarvittaessa niiden johtajat ja työntekijät tekevät yhteistyötä selvittelykeskuksen kanssa ja

a) ilmoittavat oma-aloitteisesti viipymättä rahanpesun selvittelykeskukselle kun ne saavat tietoonsa tai epäilevät tai kun on perusteltua syytä epäillä, että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta toteutetaan tai on toteutettu tai yritetään toteuttaa;

b) toimittavat viipymättä rahanpesun selvittelykeskukselle sen pyynnöstä kaikki tarvittavat tiedot sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on toimitettava sen jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskukselle, johon tiedot toimittava laitos tai henkilö on sijoittautunut. Tietojen toimittamisesta vastaa yleensä 34 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti nimitettävä henkilö tai henkilöt.

23 artikla

1. Poiketen siitä, mitä 22 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden osalta nimetä kyseisen alan soveliaan itsesääntelyelimen viranomaiseksi, jolle tiedot ensisijaisesti toimitetaan rahanpesun selvittelykeskuksen sijaan. Näissä tapauksissa nimetyn itsesääntelyelimen on toimitettava tiedot rahanpesun selvittelykeskukselle viipymättä ja alkuperäisessä muodossaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

2. Jäsenvaltiot eivät ole velvollisia soveltamaan 22 artiklan 1 kohdassa säädettyjä velvollisuuksia notaareihin, itsenäisiin lakimiesammattin harjoittajiin, tilintarkastajiin, ulkopuolisiin kirjanpitäjiin eikä veroneuvojiin niiden tietojen osalta, joita nämä ovat saaneet joltakin asiakkaaltaan tai jostakin asiakkaastaan selvittäessään asiakkaalleen tämän oikeudellista asemaa tai puolustaessaan tai edustaessaan kyseistä asiakasta oikeuskäsitelyssä tai sen yhteydessä mukaan luettuna oikeudenkäynnin aloittamista tai oikeudenkäynnin välttämistä koskeva neuvonta, riippumatta siitä saadaanko tai hankitaanko tällaiset tiedot ennen tällaista käsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen.

24 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt eivät toteuta liiketoimia, joiden ne tietävät tai epäilevät liittyvän rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, ennen kuin ne ovat saaneet päätökseen 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaiset tarvittavat toimet. Jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti voidaan antaa ohjeita olla suorittamatta tällaisia liiketoimia.

2. Jos tällaisen liiketoimen epäillään liittyvän rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen ja jos sen toteuttamatta jättäminen tällä tavoin on mahdotonta tai todennäköisesti vaikeuttaisi yrityksiä jäljittää epäillyn rahanpesujärjestelyn tai terrorismin rahoitusjärjestelyn edunsaajia, kyseisten laitosten ja henkilöiden on ilmoitettava rahanpesun selvittelykeskukselle asiasta viipymättä liiketoimen jälkeen.

25 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 37 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisien toimittavat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia laitoksia ja henkilöitä koskevien tarkastusten yhteydessä tai muulla tavoin mahdollisesti selville saamansa tiedot, jotka saattavat liittyä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, viipymättä rahanpesun selvittelykeskukselle.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lainsäädännön nojalla toimivaltaiset pörssi-, valuutta- ja rahoitusjohdannaismarkkinoiden valvontaelimet ilmoittavat rahanpesun selvittelykeskukselle selville saamansa tiedot, jotka saattavat liittyä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

26 artikla

Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan laitoksen tai henkilön taikka niiden työntekijän tai johtajan 22 artiklan 1 kohdan ja 23 artiklan mukaisessa vilpittömässä mielessä tekemä ilmoitus 22 ja 23 artiklassa tarkoitetuista tiedoista ei merkitse sopimukseen eikä lakiin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin perustuvan tietojen ilmaisemista koskevan rajoituksen rikkomista, eikä laitosta tai henkilöä taikka niiden johtajia tai työntekijöitä voida asettaa minkäänlaiseen vastuuseen tällä perusteella.

27 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet suojellakseen tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten tai henkilöiden työntekijöitä, jotka ilmoittavat rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista epäilyistä joko sisäisesti tai rahanpesun selvittelykeskukselle, uhkilta tai vihamielisiltä teoilta.

2 JAKSO

Tietojen ilmaisemisen kieltäminen

28 artikla

1. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt taikka niiden johtajat tai työntekijät eivät saa ilmaista kyseiselle asiakkaalle tai kolmannelle henkilölle, että rahanpesun selvittelykeskukselle on toimitettu tietoja 22 ja 23 artiklan mukaisesti tai että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta tutkitaan tai saatetaan tutkia.

2. Edellä 1 kohdassa mainittu kielto ei koske tietojen ilmaisemista 37 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomai-

(¹) EUVL L 35, 11.2.2003, s. 1.

sille, itsesääntelyelimet mukaan luettuina, tai tietojen ilmaisemista lainvalvontatarkoituksiin.

3. Edellä 1 kohdassa säädetty kielto ei estä tietojen ilmaisemista jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden niiden laitosten kesken, jotka kuuluvat samaan ryhmään finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyriyten ja sijoituspalveluyriyten lisävalvonnasta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/87/EY (¹) 2 artiklan 12 kohdan määritelmän mukaisesti, edellyttäen, että ne täyttävät 11 artiklan 1 kohdassa asetetut edellytykset.

4. Edellä 1 kohdassa säädetty kielto ei estä tietojen ilmaisemista 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden henkilöiden tai tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia vastaavia vaatimuksia asettavien kolmansien maiden henkilöiden välillä, jotka harjoittavat ammattitoimintaa joko työntekijöinä tai muussa asemassa saman oikeussubjektin tai verkoston sisällä. Verkostolla tarkoitetaan tässä artiklassa laajempaa rakennetta, johon henkilö kuuluu ja joka on yhteisen omistuksen, johdon tai valvonnan alaisena.

5. Kun kyse on 2 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohdassa sekä 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista laitoksista tai henkilöistä tapauksissa, jotka liittyvät samaan asiakkaaseen ja sellaiseen samaan liiketoimeen, jossa on osallisena kaksi tai useampia laitoksia tai henkilöitä, 1 kohdassa säädetty kielto ei estä tietojen ilmaisemista asiaankuuluvien laitosten tai henkilöiden välillä edellyttäen, että ne sijaitsevat jäsenvaltiossa tai sellaisessa kolmannessa maassa, joka on asettanut tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia vastaavia vaatimuksia ja että ne kuuluvat samaan ammattiryhmään ja niitä koskevat vastaavat salassapitovelvollisuutta ja henkilötietojen suoja koskevat velvollisuudet. Vaihdettuja tietoja saa käyttää vain rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemistä varten.

6. Se, että 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden pyrkivät saamaan asiakkaan luopumaan osallistumisesta laittomaan toimintaan, ei merkitse ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua tietojen ilmaisemista.

7. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava toisilleen ja komissiolle tapauksista, joissa ne katsovat, että kolmas maa täyttää 3, 4 tai 5 kohdassa määritellyt edellytykset.

29 artikla

Siinä tapauksessa, että komissio tekee 40 artiklan 4 kohdan nojalla päätöksen, jäsenvaltioiden on kieltävä tietojen ilmaiseminen tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden sekä asianomaisen kolmannen maan laitosten ja henkilöiden välillä.

IV LUKU

TIETOJEN SÄILYTTÄMINEN JA TILASTOTIEDOT

30 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt säilyttävät seuraavat asiakirjat ja tiedot, jotta rahanpesun selvittelykeskus tai muut kansallisen lainsäädännön mukaiset toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää niitä mahdollista rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevissa tutkimuksissa tai analyyseissa:

- a) asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien menettelyjen osalta jäljennökset tai viitetiedot vaadituista asiakirjoista ainakin viiden vuoden ajan asiakassuhteen päättymisestä;
- b) liikesuhteiden ja -toimien osalta alkuperäisistä asiakirjoista tai niiden sellaisista jäljennöksistä, joita sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti voidaan käyttää todisteina oikeudenkäynnissä, muodostuvat asiakirja-aineistot vähintään viiden vuoden ajan liiketoimien suorittamisesta tai liikesuhteen päättymisestä.

31 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat luotto- ja rahoituslaitokset toteuttavat tapauksen mukaan kolmansissa maissa sijaitsevilla sivuliikkeissään ja tytäryhtiöissään, joista laitokset omistavat enemmistön, toimenpiteitä, jotka vähintään vastaavat tämän direktiivin mukaista asiakkaan tuntemisvelvollisuutta ja tietojen säilyttämistä koskevaa velvollisuutta.

Jos kolmannen maan lainsäädännössä ei sallita tällaisten vaikutuksiltaan vastaavien toimenpiteiden toteuttamista, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kyseessä olevat luotto- ja rahoituslaitokset ilmoittavat asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

2. Jäsenvaltioiden ja komission on ilmoitettava toisilleen tapauksista, joissa kolmannen maan lainsäädännössä ei sallita 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa edellytettyjen toimenpiteiden toteuttamista ja joissa voitaisiin pyrkiä ratkaisuun koordinoidulla toiminnalla.

3. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että silloin kun kolmannen maan lainsäädännössä ei sallita 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa edellytettyjen toimenpiteiden toteuttamista, luotto- ja rahoituslaitokset toteuttavat lisätoimia rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevan riskin torjumiseksi tehokkaasti.

32 artikla

Jäsenvaltioiden on vaadittava, että niiden alueella toimivilla luotto- ja rahoituslaitoksilla on käytössä järjestelmiä, joiden

avulla ne pystyvät viipymättä tyhjentävästi vastaamaan rahanpesun selvittelykeskuksen tai muun niiden kansallisen lainsäädännön mukaisen viranomaisen esittämään tiedusteluun siitä, onko luotto- tai rahoituslaitos parhaillaan tai onko se viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana ollut liikesuhteessa tiettyyn luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön ja mikä on liikesuhteen luonne.

33 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ne pystyvät tarkastelemaan rahanpesun tai terrorismin rahoituksen torjunnassa käytettävien järjestelmiensä tehokkuutta ylläpitämällä kattavia tilastoja kyseisten järjestelmien tehokkuuteen vaikuttavista seikoista.

2. Kyseisiin tilastoihin on sisällyttävä vähintään tiedot rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävistä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten lukumäärästä ja kyseisten ilmoitusten seurannasta sekä vuotuiset tiedot tutkittujen tapausten, syytteesen asetettujen henkilöiden ja rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista rikoksista tuomittujen henkilöiden lukumäärästä sekä siitä, kuinka paljon omaisuutta on jäädytetty, takavarikoitu tai tuomittu menetetyksi.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tilastokertomuksista julkaistaan konsolidoitu versio.

V LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANOTOIMENPITEET

1 JAKSO

Sisäiset menettelyt, koulutus ja palaute

34 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt soveltavat asianmukaisia ja sopivia asiakkaan tuntemisvelvollisuutta, ilmoitusvelvollisuutta, tietojen säilyttämistä, sisäistä valvontaa, riskien arviointia, riskinhallintaa, noudattamisen valvontaa ja tiedottamista koskevia käytänteitä ja menettelyjä, joilla estetään ja ehkäistään rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen liittyviä toimia.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat luotto- ja rahoituslaitokset ilmoittavat asianmukaisista toimintatavoista ja menettelyistä tarvittaessa kolmansissa maissa sijaitseville sivuliikkeille ja tytäryhtiöille, joista laitokset omistavat enemmistön.

35 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt varmistavat asianmukaisilla toimenpiteillä, että niiden palveluksessa olevat asianomaiset työntekijät ovat tietoisia tämän direktiivin perusteella sovellettavista säännöksistä.

Näihin toimenpiteisiin on sisällyttävä se, että asianomaiset työntekijät osallistuvat jatkuvaan erityiskoulutukseen, joka auttaa heitä tunnistamaan rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen mahdollisesti liittyviä järjestelyjä ja jossa ohjeistetaan, miten tällaisissa tapauksissa on toimittava.

Jos 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa lueteltuihin ammattiryhmiin kuuluva luonnollinen henkilö harjoittaa ammattitoimintaansa oikeushenkilön työntekijänä, tämän jakson velvoitteita sovelletaan kyseiseen oikeushenkilöön eikä kyseiseen luonnolliseen henkilöön.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla laitoksilla ja henkilöillä on käytettävissään ajantasaista tietoa rahanpesijöiden tai terrorismin rahoittajien menetelmistä sekä seikoista, joiden avulla epäilyttävät liiketoimet voidaan tunnistaa.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että epäilyistä rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista tapauksista laadittavien ilmoitusten vaikutuksesta ja seurannasta annetaan mahdollisuuksien mukaan oikea-aikaista palautetta.

2 JAKSO

Valvonta

36 artikla

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että valuutanvaihtotoimistoilla ja huolto-omaisuus- (trust) ja yrityspalvelujen tuottajilla on oltava toimilupa tai niiden on oltava rekisteröityjä ja että kasinoilla on oltava toimilupa, jotta ne voisivat harjoittaa liiketoimintaansa laillisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että maksunsiirtotoimistoilla on oltava toimilupa tai niiden on oltava rekisteröityjä, jotta ne voisivat harjoittaa liiketoimintaansa laillisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön tulevaa lainsäädäntöä.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia kieltäytymään myöntämästä toimilupaa 1 kohdassa tarkoitetuille oikeussubjekteille tai rekisteröimästä niitä, jos kyseiset viranomaiset eivät pysty toteamaan, että kyseisten oikeussubjektien liiketoimintaa todellisuudessa tai tulevaisuudessa johtavat henkilöt tai niiden todelliset omistajat ja edunsaajat ovat soveliaita ja luotettavia.

37 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia vähintään valvomaan tehokkaasti, että kaikki tämän direktiivin

soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt noudattavat tämän direktiivin vaatimuksia, ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet tämän varmistamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävät valtuudet, mukaan lukien valtuudet vaatia esittämään kaikki aiheelliset tiedot noudattamisen valvomiseksi ja tarkastusten tekemiseksi, ja että niillä on riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseksi.

3. Luotto- ja rahoituslaitoksien ja kasinoiden osalta toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava tehostetut valvontavaltuudet, erityisesti mahdollisuus suorittaa tarkastuksia paikalla.

4. Edellä 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a — e alakohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden osalta jäsenvaltiot voivat sallia, että 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suoritetaan riskialttiuden perusteella.

5. Edellä 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden osalta jäsenvaltiot voivat sallia, että itsesääntelyelimet suorittavat 1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä, edellyttäen että ne täyttävät 2 kohdassa esitetyt vaatimukset.

3 JAKSO

Yhteistyö

38 artikla

Komissio antaa tarvittaessa apua helpottaakseen koordinoitua, mukaan lukien tietojen vaihto rahanpesun selvittelykeskusten välillä yhteisössä.

4 JAKSO

Seuraamukset

39 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta. Säännösten rikkomisesta määrättävien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, että luotto- ja rahoituslaitoksille voidaan määrätä aiheellisia hallinnollisia toimenpiteitä tai hallinnollisia seuraamuksia, jos tämän direktiivin nojalla annettuja säännöksiä ei noudateta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseiset toimenpiteet tai seuraamukset ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

3. Oikeushenkilöiden osalta jäsenvaltioiden on varmistettava, että ainakin ne voidaan saattaa vastuuseen 1 kohdassa tarkoitettuja säännösten rikkomisista, jotka on niiden hyödyksi itsenäisesti tai osana oikeushenkilön organisaatiota toimien toteuttanut kuka tahansa henkilö, jolla on oikeushenkilössä johtava asema, joka perustuu valtuuksiin

- a) edustaa oikeushenkilöä;
- b) tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta; tai
- c) harjoittaa valvontaa oikeushenkilössä.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen tapausten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen, jos 3 kohdassa tarkoitettua henkilön harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että oikeushenkilön alaisena toimiva henkilö on voinut toteuttaa 1 kohdassa tarkoitettuja rikkomiset oikeushenkilön hyödyksi.

VI LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANOTOIMENPITEET

40 artikla

1. Jotta voitaisiin ottaa huomioon tekniikan kehitys rahanpesun tai terrorismin rahoituksen vastaisessa toiminnassa ja varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen soveltaminen, komissio voi hyväksyä 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen täytäntöönpanotoimet, joissa

- a) selvennetään 3 artiklan 2 kohdan a ja d alakohtaan sekä 6, 7, 8, 9 ja 10 kohtaan sisältyvien määritelmien tekniset arviointiperusteet;
- b) määritetään tekniset arviointiperusteet sen arvioimiseksi, onko tilanteiden rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski 11 artiklan 2 ja 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla pieni;
- c) määritetään tekniset arviointiperusteet sen arvioimiseksi, onko tilanteiden rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski 13 artiklassa tarkoitettulla tavalla suuri;
- d) määritetään tekniset kriteerit sen arvioimiseksi, onko 2 artiklan 2 kohdan nojalla perusteltua olla soveltamatta tätä direktiiviä tiettyihin oikeushenkilöihin tai luonnollisiin henkilöihin, jotka harjoittavat rahoitustoimintaa satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti.

2. Joka tapauksessa komissio toteuttaa 1 kohdan b ja d alakohdan soveltamiseksi ensimmäiset täytäntöönpanotoimet viimeistään 15 päivänä kesäkuuta 2006.

3. Komissio mukauttaa 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan e alakohdassa, 7 artiklan b alakohdassa, 10 artiklan 1 kohdassa

ja 11 artiklan 5 kohdan a ja d alakohdassa mainittuja määriä ottaen huomioon yhteisön lainsäädännön, taloudellisen kehityksen sekä kansainvälisten normien muutokset.

4. Siinä tapauksessa, että komissio toteaa, että kolmas maa ei täytä 11 artiklan 1 tai 2 kohdassa, 28 artiklan 3, 4 tai 5 kohdassa taikka 40 artiklan 1 kohdan b alakohdan tai 16 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla annetuissa säännöksissä vahvistettuja edellytyksiä tai että kyseisen kolmannen maan lainsäädännössä ei sallita 31 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa edellytetyjen toimenpiteiden toteuttamista, se tekee tämän toteuttamista koskevan päätöksen 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

41 artikla

1. Komissiota avustaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastainen komitea, jäljempänä ”komitea”.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklaa ottaen huomioon kyseisen päätöksen 8 artiklan säännökset ja edellyttäen, että tämän menettelyn mukaisesti hyväksytyt täytäntöönpanotoimet eivät muuta tämän direktiivin keskeisiä määräyksiä.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

4. Tämän direktiivin niiden säännösten soveltamista, joissa säädetään teknisten sääntöjen ja päätösten vahvistamisesta 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, lykätään kunnes neljä vuotta on kulunut tämän direktiivin voimaantulosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta jo vahvistettujen täytäntöönpanotoimien soveltamista. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pidentää kyseisten säännösten voimassaoloa komission ehdotuksesta perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettua menettelyn mukaisesti, ja tätä varten ne tarkastelevat määräyksiä uudelleen ennen neljän vuoden määräajan päättymistä.

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

42 artikla

Komissio laatii viimeistään 15 päivänä joulukuuta 2009 ja tämän jälkeen vähintään kolmen vuoden välein kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja antaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Komissio sisällyttää ensimmäiseen tällaiseen kertomukseen erityisen tutkimuksen lakimiesten ja muiden itsenäisten lakimiesammattien harjoittajien kohtelusta.

43 artikla

Komissio esittää viimeistään 15 päivänä joulukuuta 2010 kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle 3 artiklan 6 kohdassa määritellystä vähimmäisprosentista kiinnittäen erityistä huomiota hyötyihin ja seurauksiin, joita 3 artiklan 6 kohdan a alakohdan i alakohdassa, b kohdan i ja iii alakohdassa esitetyn prosenttiosuuden mahdollisella alentamisella 25 prosentista 20 prosenttiin on. Tämän kertomuksen pohjalta komissio voi tehdä ehdotuksen tarkistuksiksi tähän direktiiviin.

44 artikla

Kumotaan direktiivi 91/308/ETY.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteenä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

45 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 15 päivänä joulukuuta 2007. Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset sekä vastaavuustaulukko tämän direktiivin säännösten ja annettujen kansallisten säännösten välillä kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa toimenpiteissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun

ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettua kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

46 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

47 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 26 päivänä lokakuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. ALEXANDER

LIITE

VASTAAVUUSTAULUKKO

Tämä direktiivi	Direktiivi 91/308/ETY
1 artiklan 1 kohta	2 artikla
1 artiklan 2 kohta	1 artiklan C kohta
1 artiklan 2 kohdan a alakohta	1 artiklan C kohta, ensimmäinen alakohta
1 artiklan 2 kohdan b alakohta	1 artiklan C kohta, toinen alakohta
1 artiklan 2 kohdan c alakohta	1 artiklan C kohta, kolmas alakohta
1 artiklan 2 kohdan d alakohta	1 artiklan C kohta, neljäs alakohta
1 artiklan 3 kohta	1 artiklan C kohta, 3 kohta
1 artiklan 4 kohta	
1 artiklan 5 kohta	1 artiklan C kohta, 2 kohta
2 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	2 a artiklan 1 kohta
2 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	2 a artiklan 2 kohta
2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a alakohta, b alakohta ja d — f alakohta	2 a artiklan 3—7 alakohta
2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan c alakohta	
2 artiklan 2 kohta	
3 artiklan 1 kohta	1 artiklan A kohta
3 artiklan 2 kohdan a alakohta	1 artiklan B kohdan 1 alakohta
3 artiklan 2 kohdan b alakohta	1 artiklan B kohdan 2 alakohta
3 artiklan 2 kohdan c alakohta	1 artiklan B kohdan 3 alakohta
3 artiklan 2 kohdan d alakohta	1 artiklan B kohdan 4 alakohta
3 artiklan 2 kohdan e alakohta	
3 artiklan 2 kohdan f alakohta	1 artiklan B kohta, toinen kohta
3 artiklan 3 kohta	1 artiklan D kohta
3 artiklan 4 kohta	1 artiklan E kohta, ensimmäinen kohta
3 artiklan 5 kohta	1 artiklan E kohta, toinen kohta
3 artiklan 5 kohdan a alakohta	
3 artiklan 5 kohdan b alakohta	1 artiklan E kohta, ensimmäinen luettelukohta

Tämä direktiivi	Direktiivi 91/308/ETY
3 artiklan 5 kohdan c alakohta	1 artiklan E kohta, toinen luettelukohta
3 artiklan 5 kohdan d alakohta	1 artiklan E kohta, kolmas luettelukohta
3 artiklan 5 kohdan e alakohta	1 artiklan E kohta, neljäs luettelukohta
3 artiklan 5 kohdan f alakohta	1 artiklan E kohta, viides luettelukohta ja kolmas kohta
3 artiklan 6 kohta	
3 artiklan 7 kohta	
3 artiklan 8 kohta	
3 artiklan 9 kohta	
3 artiklan 10 kohta	
4 artikla	12 artikla
5 artikla	15 artikla
6 artikla	
7 artiklan a alakohta	3 artiklan 1 kohta
7 artiklan b alakohta	3 artiklan 2 kohta
7 artiklan c alakohta	3 artiklan 8 kohta
7 artiklan d alakohta	3 artiklan 7 kohta
8 artiklan 1 kohdan a alakohta	3 artiklan 1 kohta
8 artiklan 1 kohdan b — d alakohta	
8 artiklan 2 kohta	
9 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta
9 artiklan 2—6 kohta	
10 artikla	3 artiklan 5 ja 6 kohta
11 artiklan 1 kohta	3 artiklan 9 kohta
11 artiklan 2 kohta	
11 artiklan 3 ja 4 kohta	
11 artiklan 5 kohdan a alakohta	3 artiklan 3 kohta
11 artiklan 5 kohdan b alakohta	3 artiklan 4 kohta
11 artiklan 5 kohdan c alakohta	3 artiklan 4 kohta
11 artiklan 5 kohdan d alakohta	

Tämä direktiivi	Direktiivi 91/308/ETY
12 artikla	
13 artiklan 1 ja 2 kohta	3 artiklan 10 ja 11 kohta
13 artiklan 3 ja 5 kohta	
13 artiklan 6 kohta	5 artikla
14 artikla	
15 artikla	
16 artikla	
17 artikla	
18 artikla	
19 artikla	
20 artikla	5 artikla
21 artikla	
22 artikla	6 artiklan 1 ja 2 kohta
23 artikla	6 artiklan 3 kohta
24 artikla	7 artikla
25 artikla	10 artikla
26 artikla	9 artikla
27 artikla	
28 artiklan 1 kohta	8 artiklan 1 kohta
28 artiklan 2—7 kohta	
29 artikla	
30 artiklan a alakohta	4 artikla, ensimmäinen luettelukohta
30 artiklan b alakohta	4 artikla, toinen luettelukohta
31 artikla	
32 artikla	
33 artikla	
34 artiklan 1 kohta	11 artiklan 1 kohdan a alakohta
34 artiklan 2 kohta	
35 artiklan 1 kohta, 1 kohta	11 artiklan 1 kohdan b alakohta, ensimmäinen virke
35 artiklan 1 kohta, 2 kohta	11 artiklan 1 kohdan b alakohta, toinen virke
35 artiklan 1 kohta, 3 kohta	11 artiklan 1 kohta, 2 kohta

Tämä direktiivi	Direktiivi 91/308/ETY
35 artiklan 2 kohta	
35 artiklan 3 kohta	
36 artikla	
37 artikla	
38 artikla	
39 artiklan 1 kohta	14 artikla
39 artiklan 2—4 kohta	
40 artikla	
41 artikla	
42 artikla	17 artikla
43 artikla	
44 artikla	
45 artikla	16 artikla
46 artikla	16 artikla